

det mig, at den eneste rette Plads for den maa være imellem de midlertidige Bestemmelser. Man maa dog være kommen saavidt, at afgjort grundlovsstridige Bestemmelser ikke kunne taales. Det er muligt, at det høitærede Ministerium kan have de Tvivl, jeg nærer med Hensyn til denne Paragraph, og det skulde glæde mig meget, naar det kunde gjøre det, men jeg nærer ikke noget meget stort Haab i saa Henseende, da jeg efter lang Overveelse ikke har kunnet finde nogen Udvei. Jeg troer, at dersom denne Paragraph, tilligemed en følgende, nemlig § 22, hvorved ligeledes et Spørgsmaal, som jeg maa betragte som hørende under Domstolene, Spørgsmaalet om Conflicter mellem de forskellige Forsamlinger, henlægges under Ministeriet, blev forandret, vilde idetmindste for mit Vedkommende en væsentlig Anke mod hele Fællesforsatningsudkastet være hævet, thi at komme ind paa en administrativ Afgjørelse af Spørgsmaal, som Domstolene bør afgjøre, er i mine Tanker det Færligste af Alt. Det er en Tilbagegang, at vi miste Initiativet i Fællesanliggender, det er en Tilbagegang, at et Normalbudget træder istedetfor en fuldstændig Skattebevillingsret, det er en Tilbagegang, at Præsidenten i Rigsraadet vælges af Kongen og ikke af Forsamlingen selv, det er en Tilbagegang, at et stort Antal Vælgere skydes ud af Valgcorporationen, saaledes at kun saa Procent blive tilbage, men, mine Herrer! alt dette kan forandres; under forandrede Forhold kan man tilbageerobre, hvad der saaledes er tabt, og jeg drifter mig ikke til derfor absolut at frastjænde Forsatningen en constitutionel Character. Jeg erkjender, at Folket med Hensyn til de grundlovmæssige Friheder og med Hensyn til Valgretten gjør et stort Tilbagestridt, istedetfor et Fremstridt, men Forholdene ere vanskelige, og jeg siger atter, at det er muligt at komme tilbage derfra. Skulle vi derimod komme ind paa det Spør, at administrativ Afgjørelse skal afløse Domstolenes Afgjørelse i de Tilfælde, hvor der opstaaer Tvistigheder om Dyrighedsmyndighedens Grændser, da troer jeg, det er umuligt at hindre administrativ Vilkaarlighed, og vi ville da ende med en Tilstand, der er

faa fjern fra den constitutionelle, at jeg end ikke kan give den Navn deraf.

Kirke- og Underviisningsministeren: Jeg skal blot tillade mig et Par Bemærkninger, navnlig med Hensyn til det sidste Foredrag, der er blevet holdt, og jeg kan da ikke undlade strax at udtale, at det gjorde mig meget ondt, at et Foredrag af den Bessaffenhed er fremkommet netop fra den ærede Taler paa dette Stadium af Forhandlingerne. Den ærede Rigsdagsmand erkjender, at det ikke nu er det rette Tidspunkt til at omtale de enkelte Bestemmelser i Forsatningsudkastet; i alt Fald maa han erkjende, at Regjeringen gienem Premierministeren udtrykkelig har udtalt, at den efter Sagens Natur og efter Ordene i Hs. Majestæts Aabningsrescript slet ikke kan finde nogen Anledning til at indlade sig paa Drøftelsen af enkelte Bestemmelser i Fællesforsatningsudkastet, før det Spørgsmaal kommer til at foreligge, om dette Udcast skal træde i Kraft, og det er derfor den allergrelleste Modsigelse, at han netop nu fremhæver og udvikler enkelte Puncter i bemeldte Udcast. Hvad der imidlertid efter min Formening er endnu uheldigere — jeg veed i dette Dieblit ikke noget andet Ord — det er, at den sidste ærede Taler og de, der fremsatte lignende Bemærkninger som de, han fremkom med, gribe denne Leilighed, til at udtale meget stærke Fordømmelsesdomme over saavel enkelte Bestemmelser i Forsatningsudkastet som over dette Udcast i det Hele. Derved bringes Ministeriet i den Stilling, at det, naar det nemlig ikke vil bryde den hele Gang, det har maattet foresatte sig at gaae, maa tie stille til Saadant og altsaa lade slige Domme blive kastede ud uimodsagte, uagtet det er min fulde Overbeviisning, at disse Bemærkninger, og navnlig de, som den sidste ærede Taler fremsatte, meget let kunne og skulle blive imødegaaede. Naar Regjeringen udtrykkelig har udtalt, at den ikke paa dette Stadium af Sagen vil indlade sig paa en Drøftelse af Fællesforsatningsudkastet, saa troer jeg, at den tør vente, at de Medlemmer af Rigsdagen, som betragte Regjeringen med nogen Velvilje og erindre Vanskelighederne ved den Opgave, som har været stillet den,